

Dossier de premsa

L'altre costat

29.02.2024 – 02.06.2024

L'ALTRE Costat

Índex

Presentació pàg. 3

Text curatorial pàg. 4

Fitxa de l'exposició pàg. 5

Obres i artistes pàg. 7

Entrevistes pàg. 18

Activitats relacionades pàg. 20

Altres projectes pàg. 21

Cartell i material gràfic pàg. 22

Crèdits pàg. 23

Nota de premsa pàg. 30

Contacte premsa pàg. 32

Presentació

L'altre costat és una exposició que parteix del nucli d'interrogants oberts al 2021 amb el nou projecte del Santa Mònica. Com donar-li un sentit a la circulació de cossos per un espai físic d'art contemporani quan la digitalització ha canviat profundament els nostres hàbits de consum cultural? Què volem experimentar, avui, en un centre d'arts? Com el volem habitar i recórrer?

Ja en les primeres converses amb en Ferran Utzet, director d'escena i co-curador de l'exposició, ens vam enfocar en una possible resposta a aquestes qüestions: introduir una narrativa performativa en un marc expositiu d'arts visuals. D'aquesta premissa va emergir un interès pel misteri i el joc, pel trànsit i l'emascament, fins arribar a la idea, troncal en tots aquests conceptes, d'aquells altres costats que ens habiten.

Quins són, aquests altres costats? Tots aquells que s'escapen a les definicions binàries que ens imposa el llenguatge: el somni i la vigília, la masculinitat i la feminitat, el dia i la nit, la vida i la mort. *L'altre costat* és una experiència de trànsit. És una constant circulació entre totes aquelles realitats que, quan intentem definir-les amb paraules, se'ns esvaeixen sense ser-ne conscients.

Per aquest motiu, la pròpia exposició hauria de defugir el llenguatge. *L'altre costat* no podria ser un lloc on explicar, ensenyar i fer reflexionar sobre aquestes altres realitats alterades. Al contrari, hauria d'esdevenir un espai on poder-les experimentar i gaudir a través de la capacitat que té l'art d'entrar-nos per altres sentits.

De manera intencionada, doncs, *L'altre costat* proposa un trànsit sensitiu, un viatge deslliurat d'escriptura i densitat conceptual. És una invitació a circular l'exposició d'una manera alternativa als codis als que ens tenen habituats els centres d'art. *L'altre costat* és una exposició que no està pensada per desxifrar-la i entendre-la, sinó per sentir-la i gaudir-la.

D'acord a una metodologia ja habitual al Santa Mònica, a principis del 2023 vam convidar a una vintena d'artistes a treballar conjuntament en una certa col·lectivització de la funció curatorial. Mitjançant una conversa sostinguda al llarg d'un any, els imaginaris de les artistes convidades s'han anat retroalimentant. Sumats, han confeccionat la narrativa curatorial col·lectiva que presenta *L'altre costat*: el públic, que pot transvestir-se en algun ésser estrany abans d'entrar-hi, ha d'esperar el seu torn per realitzar un trajecte individual. Un cop creuat el llindar, l'experiència comença dins d'un úter. D'allí s'emprèn un viatge laberíntic, interior i exterior a la vegada, un passatge on es posa en suspens allò que és real i on apareix allò que no sembla ser-ho. L'exposició és un trajecte ple de fantasmagories entre les que, en un moment significatiu, emergirà el mirall. I d'aquest brollarà el reflex inevitable del jo, del renaixement.

Aquest recorregut, nodrit per l'imaginari creuat de nou artistes individuals i col·lectius, continua a la primera planta del centre amb set entrevistes que ens introdueixen a l'altre costat des de diverses perspectives: la psicoanàlisi, la digitalització, el trànsit de gènere, l'art, la màgia, la mort i la poesia conflueixen en la idea que n'hi ha molts i múltiples, d'altres costats, i que transitar-hi ens ajuda a comprendre millor el lloc, cada cop més boirós, que anomenem realitat.

Finalment, a la segona planta, una última instal·lació ens introdueix en un altre costat inesperat: el de l'odi i la violència, el dels feixismes històrics i els contemporanis, el del silenci de tots aquells que callant, girant els ulls cap a una altra banda, fan emergir la imatge aliena —i també la seva pròpia— més atterradora.

Enric Puig Punyet
Director

Text curatorial

L'experiència d'anar a l'altre costat la vius cada nit quan t'adorms i somies.

Ja durant la infància has après que la mort, aquell país no descobert que no deixa tornar de les seves fronteres cap de les seves viatgeres, separa dramàticament la vida d'un altre lloc del qual poc o res coneixes. La consciència és una petita illa rodejada per un mar profund, l'inconscient, i endinsar-te en aquest altre costat perseguint els teus dimonis pot ser un viatge només d'anada.

Aparentment hi ha un costat, aquest, i molts altres costats. Però, alhora, cada cop pren més força la intuïció que potser d'aquest costat tampoc n'hi ha només un. Les definicions rígides i binàries són insuficients per descriure la complexitat que ens rodeja i travessa: home o dona, bogeria o seny, virtualitat o realitat. Imposar-nos aquestes categories ens empresona i ens destrueix. Ens impedeix transitar entre allò que creiem ser i allò que desitgem ser. Realitat i ficció comencen a ser indistingibles l'una de l'altra i, al final, potser no n'hi ha cap, de costat.

L'altre costat és tot allò que vols que sigui. O, més aviat, tot allò que, no volent absolutament que sigui, vols que sigui absolutament.

Oblida't per una estona de tot allò a què t'obliga aquest costat, l'únic del que creus saber alguna cosa: oblida't de les categories, de la raó i de la lògica. Oblida't de noms i paraules imposades. Oblida't del llenguatge que tan sòlid sembla ser. Oblida't de tot el que creus recordar i endinsa't... a l'altre costat.

Ferran Utzet i Enric Puig Punyet

L'altre costat

29 de febrer – 2 de juny de 2024

Artistes / Obres:

Anna Irina Russell / *Inflar-se com*

Antonia Rossi i Roberto Contador / *Riu negre*

Domestic Data Streamers / *Hipermort*

Francesca Llopis / *L'imminent... Llibre d'artista de la Francesca Llopis (1984-2024)*

Gian Maria Tosatti / *My hart is so leeg soos 'n spieël – Kaapstad 5pisodi*

מיין הארץ איז בלאנק ווי א שפיגל – קאפע טאון עפיזאד

Guillaume Faure / *Eco*

iara Solano Arana, Sleepwalk Collective / བརྟོ Vostè és aquí

Max de Esteban / *Retòrica del silenci / 7 minuts*

Pere Llobera / *Record sense veu*

Yapci Ramos / *Parto*

Taula curatorial:

Ferran Utzet

Enric Puig Punyet

Disseny expositiu:

Espai e: Anna Alcubierre amb la col·laboració de Laura Salvador

Vestuari:

Giulia Grumi

Il·lustració cartell:

Mabel Piérola

Il·lustració 3D:

Mònica Molins

Creació sonora:

Damien Bazin

Creació entrevistes:

Marc Tardiu

Entrevistes:

Eurídice Cabañes

Evru

Josep Maria Fericgla

Júlia Carreras

Miquel Bassols

Miquel Missé

Núria Martínez-Vernis

Generalitat
de Catalunya

mòni
santa c
à

Regidoria teatralitzada:

Mònica Molins
Paula Guardiola
Paula Roto

Performance:

Glòria Ros
Iver Zapata
Lara Brown
Mauricio Sierra
Amb la col·laboració de La Caldera

Una producció de:

Santa Mònica

Informació de visita:

De dimarts a diumenge i festius: 11:00 – 20:30 h.
Entrada gratuïta, amb aforament limitat per ordre d'arribada.

Obres i artistes

Inflar-se com

Anna Irina Russell

Instal·lació. 2024

Els cossos es mouen, es troben, s'interrelacionen. Inestables, afectats, alterats. Els codis de conducta es trenquen. Els moviments s'enrareixen. Un cos busca aleshores estratègies per fer front a la situació de perill, per subvertir la possible amenaça. Augmenta de volum, infla les seves membranes, s'omple d'aire. Damunt seu, els altres cossos ensopeguen, es desplomen i, potser, juguen. A l'altre costat, el gaudi.

Aquesta obra presenta una superfície inflable com a espai lúdic d'interacció. Connectant-se a través del seu moviment i pes, els moviments dels cossos sobre l'inflable afecten la forma de la membrana i creen la percepció que l'arquitectura s'ha distorsionat, i alteren des del joc els codis de comunicació preestablerts.

BIOGRAFIA

Anna Irina Russell (Arenys de Mar, 1993). La seva pràctica artística es basa en el fet lúdic com a eina d'investigació sobre les estructures de comunicació i interacció a través de l'escultura i la instal·lació. És una de les artistes residents a La Escocesa, i anteriorment ho va ser al centre de recerca i producció Hangar.

Va presentar una exposició individual a Écart (Rouyn-Noranda, Canadà) durant el 2021 i a la galeria Bombon Projects (Bcn) durant el 2020. També ha mostrat la seva obra en espais com: MACBA (Lorem Ipsum 2021), La Casa Encendida (Madrid), CCCB (Barcelona), Blueproject Foundation (Barcelona), la Galeria Joan Prats (Barcelona), Salón (Madrid), Fundació Brossa (Barcelona), Can Felipa (Barcelona), Cityart (Milà), Westwerk (Hamburg), Fundació Suñol (Barcelona), entre d'altres. La seva obra també es desenvolupa dins l'àmbit educatiu a través de processos col·lectius i projectes pedagògics.

Riu negre

Antonia Rossi i Roberto Contador

Instal·lació. 2024

“Observa el que són quan mengen. Observen el que són quan dormen. Observa el que són quan copulen. Veu el que són quan estan a la latrina. Imagina. Prossegueix la teva feina d’imatges. Barreja les identitats. Juga a representar-te els vius amb les identitats dels morts. I que després se t’acudeixi aquest pensament: aleshores on són? Enlloc i a tot arreu.” A l’altre costat, l’ombra.

A partir de *Rhétorique Speculative*, de Pascal Quignard

Una calaixera antiga, a les fosques, envoltada de fum i de misteri actua com a suport d’ombres provinents de l’imaginari de llegendes, contes infantils i nocturnitats. Aquesta peça formalment inspirada en tècniques precinematogràfiques com la llanterna màgica, explora el misteri entre allò representable i allò irrepresentable a través de símbols màgics, ombres d’essers estranys i llenguatges desconeguts.

BIOGRAFIA

Antonia Rossi, directora i artista visual, i **Roberto Contador**, escriptor, col·laboren des de fa quinze anys en cinema, vídeo, arts visuals i televisió. Entre les pel·lícules que han realitzat, hi ha els llargmetratges *El eco de las canciones* (2010), *Una vez la noche* (2018) i *El espíritu de l’aranya* (a estrenar-se el 2024). Les seves propostes han estat exhibides a festivals i mostres internacionals. El seu projecte a les arts visuals comença el 2020 a l’exposició *Paisatges desitjats*, on emeten el programa *Radio WB*, des d’una caseta de turisme a Port Bou.

www.antoniarossi.com

Generalitat
de Catalunya

mòni
santa c
à

Hipermort

Domestic Data Streamers

Instal·lació. 2024

Xu Gang, doctor en neurofisiologia de la Universitat de Michigan, ha demostrat recentment que just abans de morir tenim un pic d'hiperconsciència. En el precís instant en què el cor s'atura, l'activitat de les ones gamma i la velocitat cerebral augmenten dràsticament.

Per què? Deu ser, com sempre havíem cregut, perquè veiem un túnel amb una intensa llum blanca al final? O perquè assistim a la reproducció accelerada de la nostra vida?

Sigui pel que sigui, són de tres a cinc segons d'alta activitat conscient. Potser l'única en tota una vida que ja s'acaba. Uns últims instants de lucidesa dels quals encara no sabem res.

I a l'altre costat, la mort.

Un túnel circulable que evoca la imatge del túnel amb una intensa llum blanca al final de la vida. És un recull d'imatges sobre qui el transita. Amb un sistema de micros i càmeres, d'altaveus i pantalles, el públic pot veure la seva imatge alterada i distorsionada a través d'ecos i de jocs temporals.

BIOGRAFIA

Domestic Data Streamers és un col·lectiu artístic de Barcelona fundat l'any 2013. Està format per un equip multidisciplinari (dissenyadors, periodistes, tecnòlegs creatius, científics de dades, arquitectes i psicòlegs) enfocat a explorar nous llenguatges de dades, el seu impacte social i la creació de connexions significatives entre la informació i les persones amb una idea clara: no podem entendre el món sense dades, però tampoc podem entendre'l únicament amb elles.

L'imminent... Llibre d'artista de la Francesca Llopis (1984-2024)

Francesca Llopis

Instal·lació. 2024

Un llibre d'artista expandit i penjat al sostre. Una compilació de fets i refets, d'amors i desamors del passat i del futur, d'empremtes del cos teu i meu, de goigs i afliccions. Cada pàgina, cada càpsula, cada record, una invitació a transformar-nos cap als marges. Plantes, asteroides, insectes i altres andròmines del cosmos que venen de lluny i de prop i construeixen un retaule vital travessat per històries, vivències i amistats. Al centre, la llum com un cos que no té matèria, sense consciència de permanència, amb la convicció de ser cosa imminent. A l'altre costat, la memòria.

Una constel·lació de planetes evoquen la pròpia vida de l'artista i de persones properes a ella que han col·laborat en la peça. Aquesta constel·lació ocupa la part superior del claustre i és visibles des dels balcons de la primera planta.

BIOGRAFIA

Francesca Llopis

"Vaig néixer a meitat del segle XX i moriré a meitat del segle XXI, a cavall dels dos segles, i em pregunto, com és que no ens hem alliberat del patriarcat, que encara genera tota aquesta brutícia i violència que sembla no tenir fi?

Soc una ciutadana de Barcelona, d'una ciutat que adoro i que odio. També he viscut en altres llocs per realitzar diferents projectes artística com Nova York, Londres, Kyoto o Hamburg, fugint i sempre tornant al meu port.

Vaig estudiar art i disseny a l'Escola Eina i va ser un impacte tant per la manera de veure l'entorn com en la descoberta de l'art contemporani. El meu projecte artístic es va vincular amb l'experiència de la pintura i la seva poètica.

He obtingut diverses beques per residències artístiques com al Teater Studio de Varsòvia, la Acadèmia Espanyola de Roma, a l'École de Beaux Arts de Nîmes, Universitat a Osaka, a Busan (Corea) i recentment a Fresh Winds a Islàndia.

He fet projectes i instal·lacions a museus com el MNAC, Museu Picasso, CCCB, la Fundació Miró a Barcelona i centres d'art com a Lübeck, Nîmes, Sakai, etc.

He exposat a galeries de Kyoto, New York, Madrid, Paris, Montpeller, Osaka, Barcelona.

Tinc un especial interès en fabricar llibres d'artista i llibretes.

Des del 1998 he realitzant diversos films i vídeo instal·lacions, aquest llenguatge em permet endinsar-me en un mon oníric; amb la pintura estic més lligada al concepte i al paisatge interior.

La meua filla Djuna m'acompanya des de la distància en els meus projectes com jo en els seus, i desitjo que aquests es facin públics, ja que generen reflexió i també astorament, que és el que ens agrada."

My hart is so leeg soos 'n spieël – Kaapstad episode

מיין הארץ איז בלאנק ווי א שפיגל – קאפע טאון עפיזאד

Gian Maria Tosatti

Instal·lació performativa. 2019

Qui passa per un apartheid sense cicatrius ni ferides visibles? Aquells que són part d'un sistema i alhora en són alienes. Aquelles qui viuen el curs de la història i en segueixen el flux. Durant els feixismes, tant els que van tenir lloc a Europa durant la primera meitat del segle XX com el que va viure Sud-àfrica durant la segona meitat, la majoria de persones no van cometre cap atrocitat, però eren allà mentre es proclamaven lleis racials i tenien lloc la deportació i la segregació, unes girant el cap cap a una altra banda, d'altres creient-se tot el que els deien. Què hi queda, a la casa d'aquells qui van callar? Un rastre innombrable, fotografies i miralls entelats que tornen borrosa la imatge de l'altre i també la pròpia. A l'altre costat, el silenci.

El pis superior del centre està íntegrament habitat per la gran instal·lació *My hart is so leeg soos 'n spieël – Kaapstad episode* (*El meu cor està buit com un mirall – episodi de Ciutat del Cap*), de Gian Maria Tosatti. Aquesta instal·lació és una recreació de la instal·lació que Tosatti va fer a Ciutat del Cap el 2019, una exploració de l'apartheid i, per extensió, dels feixismes que proliferen arreu.

A l'episodi Ciutat del Cap el focus principal és la perspectiva de la gent que va passar per anys difícils sense cicatrius ni ferides visibles. Eren part d'un sistema i eren aliens al mateix temps. Estaven en el curs de la història, seguint el flux. Durant els feixismes, el que va passar a Europa a la primera meitat del segle passat i el que va passar a Sud-àfrica a la segona meitat, la majoria de la gent no va cometre cap atrocitat, però va estar present durant la deportació, la segregació es va produir. I es proclamaven lleis racials, de vegades girant el cap, de vegades creient el que els deien. La història europea va tenir proves, va tenir Nuremberg, però la majoria dels comptes van passar al mirall i van durar anys. A Sud-àfrica el procés de canvi va ser polític i íntim. No es basava en una carnisseria, sinó en un lent despertar de la consciència. El llarg i profund treball realitzat per crear aquesta instal·lació es va centrar en aquella intimitat, en aquells miralls i en la freqüència de la respiració produïda per qui es troba davant la seva pròpia imatge borrosa, esperant tornar-la a veure clara.

BIOGRAFIA

Gian Maria Tosatti (Roma, 1980) és un artista visual italià. La seva obra s'ha exposat al Pirelli Hangar Bicocca (Milà, 2023), 59. Biennale di Venezia (Venècia, 2022), Hessel Museum del CCS BARD (Nova York – 2014), el museu MADRE, (Napoli - 2016), el Lower Manhattan Cultural Council (Nova York - 2011), la Galleria Nazionale (Roma - 2017), el Petah Tikva Museum of Art (Petah Tikva - 2017), el Museo Archeologico di Salerno (Salerno - 2014) American Academy in Roma (Roma - 2014) 2013), Museo Villa Croce (Gènova – 2012), Palazzo delle Esposizioni (Roma - 2008), Chelsea Art Museum (Nova York - 2009), BJCEM (2014), entre d'altres institucions. <http://www.tosatti.org>

Generalitat
de Catalunya

mòni
santa
cà

Eco

Guillaume Faure

Instal·lació. 2024

El mirall té un paper decisiu en la construcció del jo. El mirall som nosaltres, però també les nostres dobles, les nostres altres.

Eco simula una trobada amb aquella que ens mira des de l'altra banda del mirall, oferint-nos l'oportunitat única de conversar amb nosaltres mateixes. La trobada es produeix, però, a través del prisma de la nostra perspectiva de la realitat, fent-nos viure una experiència inquietant i pertorbadora que no entenem del tot.

Acabarem, com Narcís, enamorats de la nostra pròpia imatge, o sabrem entendre les paraules d'*Eco*?

A l'altre costat, el doble.

Eco és una instal·lació on el públic individualment entra per parlar davant d'un mirall amb el seu propi reflex. Al cap d'uns segons d'haver pronunciat algunes frases, el propi reflex contesta enfrontant el públic amb una conversa inèdita amb si mateix.

BIOGRAFIA

Guillaume Faure, de formació autodidacta, fa de director de 12 fotografia 12i colorista per vídeo, cinema i art. Ha treballat amb creadors destacats com Marc Caro, David Lynch, Lou Yé, Megaforce, l'estudi d'efectes especials Buf i l'artista Agnès Guillaume.

Des del 2010 crea sistemes interactius vinculats a les emocions. El seu projecte anterior, SOMA, és un cinema unipersonal connectat amb el cos que qüestiona el lliure albir de l'espectador-actor a través d'un "massatge" del seu subconscient. En els darrers anys ha creat ALEA, un dispositiu que genera ruptures inesperades en les discussions per afavorir l'obertura en la percepció dels altres i d'un mateix. Aquesta IA va evolucionar cap a ECHO, un mirall interactiu que ens presenta al nostre doble.

བར་དོ་ Vostè és aquí

iara Solano Arana, Sleepwalk Collective

Instal·lació. 2024

Vostè és aquí. En un espai de transició, vivint una experiència privada en un espai públic. Vostè és aquí, a les fosques en un centre d'art, sense res a veure i en suspensió, flotant sobre un element màgic que actua com a llindar entre el dins i el fora. Vostè és aquí, en la zona liminar on tot està a punt de començar, habitant singular d'un úter on tindrà lloc aquest ritu de pas. Vostè és aquí, en el བར་དོ་: en tibetà, l'estat intermedi pel qual l'ànima transita entre la mort i la propera reencarnació. Vostè és aquí. I a l'altre costat, la vida.

En aquesta instal·lació immersiva el públic entra en una habitació a les fosques individualment i per ordre d'arribada. A l'entrar un llit d'aigua el convida a estirar-se i immediatament comença un viatge immersiu a través d'una banda sonora a 360º i una composició a través de llums i objectes.

BIOGRAFIA

iara Solano Arana (Vitòria-Gasteiz, 1985), és creadora escènica i investigadora llicenciada en Arts Escèniques Europees per la Universitat de Rose Bruford College (Regne Unit) i amb Màster en Pràctica Escènica i Cultura Visual de la Universitat de Castella i la Manxa amb el Museu Reina Sofia de Madrid. El 2006 funda la companyia internacional d'art en viu i teatre experimental Sleepwalk Collective juntament amb Sammy Metcalfe, amb qui crea experiències escèniques per a teatres i espais alternatius que han girat per quatre continents. Fins ara el col·lectiu ha rebut quatre premis internacionals dos dels quals han estat atorgats a iara Solano per Millor Actriu al BE Festival de Birmingham i Millor Actriu al Skena Up Festival de Kosovo pel seu celebrat només *As The Flames Rose We Danced To The Sirens, The Sirens*. El 2019 la companyia és nominada als Premis OFF West End de Londres amb la seva peça *Kourtney Kardashian* per la seva contribució a la innovació escènica, i el 2022 són finalistes amb *Psychodrama*, una col·laboració amb Christopher Brett Bailey en coproducció amb el Centre Condeduc.

Paral·lelament a Sleepwalk, iara Solano Arana desenvolupa el seu treball com a artista independent dissenyant dispositius relacionals que travessen disciplines i que col·loquen l'espectador com a part íntegra o detonant d'una peça escènica o expositiva, explorant maneres de produir fissures en els formats convencionals del teatre, la dansa, el cinema, i la instal·lació. El 2013 crea *Pandora Invite*, una sèrie de peces interactives per a Montehermoso i el 2016 presenta *Party*, sota el nom de *Beaches* i en col·laboració amb Daniela Perez, una peça d'immersió en dansa on el moviment és encarnat pel propi cos de l'espectador. iara Solano Arana és també membre fundacional del col·lectiu *Factoría de Fuegos*, projecte artístic-cultural dedicat a donar suport a la creació i el desenvolupament de les arts escèniques contemporànies a la ciutat de Vitòria-Gasteiz, encarregat del Festival *inTACTO* de nous llenguatges escènics, del qual ha estat directora general i artística a les seves vuit edicions (2011-2018).

Actualment estudia antropologia i combina la pràctica artística, amb la mediació i la gestió cultura, així com amb altres activitats formatives i d'assessorament, i acompanyant els projectes d'altres artistes. El 2019 rep el Premi a les Bones Pràctiques en l'àmbit de creació i joventut que atorga l'Ajuntament de Vitòria-Gasteiz i el 2023 rep el premi internacional

S'Empatia Carlo Solinas per una trajectòria artística amb una forta mirada comunitària. Iara Solano ha estat coordinadora de les Jornades Escèniques Injuve del Govern d'Espanya (2020 i 2021), artista associada al Centre Condeduc de Madrid (2018-2020), al Teatre de l'Abadia (2020-2022) i ha format part de la Comissió Artística del Corral de Comèdies d'Alcalá de Henares (2021-2022).

Retòrica del silenci / 7 minuts

Max de Esteban

Impressió fotogràfica / Vídeo. 2024

Tu. Sí, tu. Ets al Santa Mònica, visitant una exposició: *L'altre costat*. Concretament, ets en una sala on hi ha diversos quadres penjats. Cadascun d'ells reproduïx un fragment d'una obra epistolar traduïda a codi binari. Les novel·les són *Aline et Valcour, ou le roman philosophique* (1795), del marquès de Sade, *Cartas Marruecas* (1789), de José de Cadalso, *Epistulae ad Atticum* (44 a.c.), de M. Tulli Ciceronis, *Frankenstein, or the modern Prometheus* (1818), de Mary Wollstonecraft Shelley, *Hyperion, oder der eremit in Griechenland* (1799), de Friedrich Hölderlin, i *Die Leiden des jungen Werthers* (1774), de Johann Wolfgang Goethe.

De cop, una instal·lació de vídeo del mateix artista t'interpel·la. Se sent amenaçada, i et parla. Et parla a tu. T'hi acostes, intrigat, i et quedes quiet al seu davant, escoltant-la. L'obra et demana que et quedis amb ella, set minuts. Ho fas. O potser te'n vas? La decisió és teva. Una decisió per la qual algú decidirà si l'obra es queda... o se'n va. A l'altre costat, la màquina.

El mes d'agost del 2021, la revista *Smithsonian Magazine* va informar que un centre d'art de la ciutat de Bolonya havia començat a utilitzar càmeres per enregistrar les expressions facials dels visitants i determinar durant quanta estona observaven les obres exposades. Un nou sistema d'IA ajudaria els curadors, a partir d'aquesta informació, a determinar l'atractiu de cada obra i a optimitzar la instal·lació d'exposicions, possiblement retirant aquelles peces que menys estona observessin els visitants.

BIOGRAFIA

Max de Esteban és un artista que reflexiona sobre la condició humana sota un règim tecnològic. Els seus projectes s'han exposat en museus i institucions com el Jeu de Paume de París, el MUAC de Mèxic, NRW-Forum de Düsseldorf, el Museu de Belles Arts de Houston, el Deutsche Technik Museum de Berlín, la Virreina Centre de l'Imatge de Barcelona, el CGAC de Santiago de Compostel·la i el Palais de Tokyo de París. Max va participar a la XVI Bienal de Cuenca (2023); Triennial de Yokohama (2020); XIII Biennial del Caire (2019); XIII Biennial de l'Havana (2019); XVI Biennial Fotofest (2016) i Triennial Darmstädter TdF (2014). La seva obra forma part de col·leccions de museus com Museum of Fine Arts Houston, Staatliche Museen zu Berlin, SEDF de Bratislava, Deutsche Technik Museum de Berlín, CGAC de Santiago de Compostel·la, Wifredo Lam de l'Havana i MACBA de Barcelona.

Record sense veu

Pere Llobera

Pintura sobre tela i intervenció mural. 2024

“Hola, Jordi, em sap greu, però no vaig sentir ni recordo res d’aquest concert.” El 2010 surt publicada, en la web sense nom (lwsn.net), arxiu digital de la contracultura autòctona, la menció a un concert històric: el que l’any 1973 hauria fet Gong, grup britànic de psicodèlia, al monestir de Montserrat.

Però ningú en sap res. Ningú el va sentir, ningú el recorda, ningú hi era, en aquest concert. El xat s’alimenta de més veus, el misteri es fa gran, es retroalimenta al límit de la realitat o la memòria. Com va ser aquest concert? Va succeir realment? Podem recrear quelcom que no sabem si va ser?

A l’altre costat, el somni.

Pere Llobera va començar a pintar el quadre abans que, a la mateixa web sense nom, aparegués el testimoni que corroboraria els fets: el vídeo de l’al·lucinant concert de Gong a l’altar major de Montserrat i el text del pare Francesc (*brother Francis*), presentant-se a si mateix com a facilitador d’aquest episodi.

El quadre *Record sense veu* de Pere Llobera, que s’escapa dels seus límits i envaeix tot l’espai, especula sobre un fet que està al límit de la realitat. En el moment de començar a pintar-lo l’artista desconeixia si aquest concert oníric i surrealista havia tingut lloc o si era simplement un record inventat per persones que el van imaginar a través d’altres testimonis.

BIOGRAFIA

Pere Llobera (Barcelona 1970), combina la seva pràctica artística pictòrica amb altres suports com: la escultura, la fotografia, la instal·lació, així com el comissariat d’exposicions.

La seva formació heterogènia va d’una llicenciatura en Belles Arts inacabada a la Universitat de Barcelona a estudis d’història i estètica de la cinematografia a Valladolid durant els anys 90, fins a una residència a la reconeguda Rijksacademie van Beeldende d’Amsterdam durant els anys 2006 i 2007.

Ha participat en nombroses exposicions col·lectives a nivell nacional i internacional. De les darreres mostres individuals destaquen el *At the cabinets* al Voorlinden Museum de la Haya (2019) o *Orplid* a la 16galeria Bombón projects de Barcelona (2022).

A Barcelona, ha col·laborat amb institucions com el MNAC, la Fundació Miró (com a comissari de l’espai 13), i en exposicions a Caixaforum; Fundació Brossa, i ara al centre d’arts Santa Mònica.

Parto

Yapci Ramos

Instal·lació. 2024

Procrear és un desig polisèmic i ple de possibilitats, però també ple de pressions i opressions sobre la dona a partir d'una edat concreta. *Parto* explicita el procés d'expulsar i desembarassar-se de la càrrega d'aquest ideari social, per a obrir pas cap a altres horitzons. Un passadís que s'estreny evoca tres etapes d'una sola dona, o de totes les dones, travessada pel desig sexual, el desig de ser mare i el desig de ser lliure. A l'altre costat, el renaixement.

BIOGRAFIA

Yapci Ramos viu i treballa entre Tenerife, Barcelona i Nova York. La seva expressió artística s'enfoca a l'exploració de la identitat, la sexualitat i el territori a través de la creació d'instal·lacions multimèdia. La seva obra, caracteritzada pel seu enfocament emocional, físic i introspectiu, utilitza el seu propi cos com a mitjà per canalitzar els tabús, els rituals i la catarsi que modelen l'experiència de l'ésser. Ha dut a terme destacades residències artístiques a llocs com The Watermill Center a Nova York, The Fountainhead Residency a Miami i Art Omi a Nova York. Ha participat en biennals com Rencontres Africaines de la Photographie a Bamako, la Triennial d'Angola a Luanda i la Biennial d'Art Contemporani del Carib a Aruba. Entre els espais on ha exposat, són remarcables TEA Tenerife Espai de les Arts a Tenerife, The Delaware Contemporary a Delaware, EAC Espai d'Art Contemporani a Montevideo, MUNA Museu de la Natura i Arqueologia de Tenerife, Casa Àfrica a Las Palmas de Gran Canària, El Museu per a la Identitat Nacional Tegucigalpa, CAAM Centre Atlàntic d'Art Modern a Las Palmas de Gran Canària.

Entrevistes

L'exposició es completa amb una sèrie d'entrevistes audiovisuals a Eurídice Cabañes (filòsofa), Evru (artista), Josep Maria Fericgla (antropòleg), Júlia Carreras (investigadora), Miquel Bassols (psicoanalista), Miquel Missé (sociòleg) i Núria Martínez-Vernis (poeta).

Set veus relaten diverses perspectives sobre l'altre costat: la psicoanàlisi, la digitalització, el trànsit de gènere, l'art, la màgia, la mort i la poesia conflueixen en la idea que n'hi ha molts i múltiples, d'altres costats, i que transitar-hi ens ajuda a comprendre millor el lloc, cada cop més boirós, que anomenem realitat.

Les entrevistes es poden veure exposades a la primera planta del centre i també, en una versió més extensa, a través del canal de Youtube del Santa Mònica:

https://bit.ly/Laltrecostat_Entrevistes

BIOGRAFIES

Eurídice Cabañes (València, 1983) és co-directora d'ARSGAMES, una organització internacional amb 16 anys d'experiència centrada al videojoc com a eina de transformació social. Doctora en Filosofia per la Universitat Autònoma de Madrid amb la tesi titulada *La Tecnología a las fronteras*. Professora a diverses universitats d'Espanya i Mèxic, amb més de 60 publicacions entre articles, llibres i divulgació i més de 140 conferències. Fundadora i directora de la Fàbrica Digital El Rule (actual Laboratori de Tecnologies) de la Secretaria de Cultura de la CDMX (2016-2018) i col·laboradora amb el Centre Multimèdia del CENART (2013-2015), comissària d'exposicions entre les quals destaca *Videojuegos, los dos lados de la pantalla* de Fundació Telefónica Madrid 2019 i itinerància per diverses ciutats de Mèxic el 2021 i 2022 amb més de 200.000 visitants. Seleccionada com una de les 100 Game Changers el 2020 per Gameindustry

Evru és un artista de formació autodidacta definit per ell mateix com "ArtCienMist", una suma d'artista, científic i místic. Anteriorment conegut com a **Albert Porta** (Barcelona, 1946-1968) i **Zush** (1968-2001), va iniciar-se al món de l'art amb el galerista René Mestras i des de llavors la seva obra forma part de les col·leccions de museus com el MoMA (Nova York) el Centre Pompidou (París), el Museu Reina Sofia (Madrid), el MACBA (Barcelona), el Guggenheim (Nova York) o Ye Um Foundation (Seül), entre d'altres.

Josep Maria Fericgla (Barcelona, 1955) és doctor en Antropologia per la Univ. de Barcelona, escriptor, docent i investigador. Amb estudis superiors de Psicologia, Música i Art dramàtic. Fundador del campus Can Bent Vives i de la Fundació J.Mª Fericgla. Especialista en antropologia cognitiva, etnomusicologia, xamanismes i etnopsicologia. Investigador dels estats expandits de consciència i l'ús cultural dels enteògens. Pioner a Europa en l'ús d'ayahuasca en psicoteràpia. Haregit diversos premis oficials pel seu treball científic. Autor de nombrosos llibres i articles científics i de divulgació. Ha estat professor de la Universitat de Barcelona, de la de Salamanca i de diverses universitats americanes. Porta gairebé quatre dècades dirigint tallers basats en els estats expandits de la consciència propulsats per la respiració holorènica, així com oferint psicoteràpia utilitzant eines com l'anàlisi de les amos, l'ús de la Prova de Valors R. Hartman, l'anàlisi de dibuixos projectius i amb psicodislàptics. Creador i director de l'IfopEEC, primer màster universitari al món dedicat a formar als estats expandits de consciència i les seves aplicacions. www.josepmfericgla.org

---

Júlia Carreras Tort (Barcelona, 1988) és filòloga, autora, i investigadora especialitzada en folklore i etnobotànica. Col·labora amb museus i organitzacions culturals conduint tallers, experiències, i visites guiades amb l'objectiu de recuperar activament tradicions i creences que corren el risc de caure en l'oblit. Està implicada en la recerca de les relacions entre Territori i persones, i les seves manifestacions en la cultura popular. El 2022 va publicar el seu primer llibre *Vienen de Noche - Estudio sobre las Brujas y la Otriedad*, amb Ediciones Luciérnaga. Actualment resideix al Pirineu de Lleida.

Miquel Bassols i Puig (Barcelona, 1958) és psicoanalista de l'Escola Lacaniana de Psicoanàlisi i de l'École de la Cause freudienne. Docent de l'Institut del Camp Freudià. Doctorat pel Département de Psychanalyse de Paris 8 amb una tesi sobre "L'amor, la paraula i la lletra a Ramon Llull". Expresident de l'Association Mondiale de Psychanalyse (2014-2018).

Libres publicats: *La psicoanàlisi explicada als mitjans de comunicació* (Barcelona 1997), *Llull con Lacan. El amor la palabra y la letra en la psicosis* (Gredos, 2010), *Lecturas de la página en blanco. La letra y el objeto* (Miguel Gómez Ediciones 2011), *Tu Yo no es tuyo. Lo real del psicoanálisis en la ciencia* (Tres Haches 2011), *Lo femenino, entre centro y ausencia* (Grama, 2017), *Una política para erizos y otras herejías psicoanalíticas* (Grama, 2018). *Autoritat i autoritarisme. Una lectura des de la psicoanàlisi* (PUV, 2020). *Boscúria. La natura perduda de les coses* (Símbol editors, 2021). Traductor de *Lituraterra*, de Jacques Lacan (Días Contados, 2021).

Miquel Missé (Barcelona, 1986) és sociòleg, expert en gènere, sexualitat i polítiques LGTBI. Actualment està implicat en diferents línies de treball que van des de la investigació, la consultoria, la pedagogia i la comunicació amb l'objectiu de promoure una cultura crítica amb el gènere. Treballa com a consultor i formador independent assessorant a institucions públiques en l'àmbit de les polítiques per la diversitat sexual i de gènere. I és professor en diversos estudis superiors de gènere i sexualitat. Col·labora com a investigador extern amb la Línia d'estudis sobre interseccionalidad i diversitat sexual i de gènere de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya. Entre les seves investigacions ha abordat la qüestió trans des de diferents àmbits. Ha realitzat el seu darrer treball *Adolescències trans. Acompanyar l'exploració de gènere en temps d'incertesa*. Fou elaborat conjuntament amb la investigadora Noemi Parra per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona el passat 2022. Al mateix temps, treballa com a comissari i assessor de continguts en múltiples projectes artístics i culturals. El seu darrer llibre publicat titulat *A la conquista del cuerpo equivocado* (EGALES:2018) ha estat traduït al català (*Al la conquesta del cos equivocaf*) i a l'anglès (*The myth of the wrong body*. Polity books, 2022).

Núria Martínez-Vernis (Barcelona, 1976) és una poeta catalana. El seu primer llibre de poemes, *L'acròbata tampoc no en sortirà il·lès* (2000), va rebre el Premi Amadeu Oller i el Premi literari Memorial Anna Dodas. Amb el segon llibre, *Quantes mentides fan una sola veritat* (Proa, 2004), va guanyar el Premi Josep M. Lopez-Picó. Forma part del grup Cataclítics, que experimenten, investiguen, aprenen i barregen les disciplines artístiques. El seu tercer llibre és *Deix on dir* (2011).

Activitats relacionades

L'altre costat proposa també una sèrie d'activitats relacionades per seguir explorant el trànsit a l'altre costat.

19.03 / 18:30 h: L'altre costat

Conversa entre Miquel Bassols, Miquel Missé, Eurídice Cabañes, Josep Maria Fericgla i Núria Martínez-Vernis.

13.04 / 11:30 h – 19:30 h: Cap allò subtil

Retir artísticoesotèric, a càrrec d'Elisa Arteta. Espai de transformació i sanació amb pràctiques corporals i viatges de consciència.

18.05 (Nit dels Museus) / 18:00 h, 19:00 h, 20:00 h, 21:00 h, 22:00 h, 23:00 h, 24:00 h: 1518/840 Transitar l'invisible

Performance de llarga durada i resistència, a càrrec de Zoe Balasch en col·laboració amb performers del Laboratori Corpografies inclassificables i música de Xavi Lloses.

21.05 / 28.05 / 04.06 / 11.06 / 18.06 / 17:30 h – 20:00 h: Mortals/Liminal

Laboratori ciutadà a càrrec d'Albert Potrony i Roser Sanjuan on explorar de forma col·lectiva la mort i el dol.

Alhora aquesta serà també una manera d'acomiar-nos de *L'altre costat* i recórrer de manera comunitària el període de transició entre aquesta exposició i la vinent.

Més informació:

<https://artssantamonica.gencat.cat/ca/detall/Laltre-costat>

Generalitat
de Catalunya

mòni
santa
cà

Altres projectes

Recerca i experimentació en mediació artística

En el transcurs de *L'altre costat*, les Mòniques —els 20 artistes residents en el Santa Mònica que actuen organitzats en 7 gremis— desplegaran les seves recerques en mediació artística en format de prototips i activitats de caire plural que entraran en diàleg amb algunes de les preguntes que se'n deriven de l'exposició. Entre les propostes, hi haurà una invocació de somnis d'insurrecció, llengües i “lenguajeos” no hegemònics; un convit a explorar les possibilitats lúdiques i espacials de les arquitectures invisibles del centre; i una crida a transitar entre els espais liminars de la institució i les diferents presencialitats i corporalitats que l'habiten. La voluntat comú d'aquests dispositius de mediació artística és obrir els continguts del cicle expositiu a públics diversos.

Sojornar, un projecte educatiu entre el Santa Mònica i l'Escola Drassanes

A més a més, del 12 al 15 de març tindrà lloc la tercera edició del **projecte educatiu Sojornar**, en el marc del qual alumnat i professorat de 4t de primària de l'Escola Drassanes es traslladaran al Santa Mònica per romandre-hi durant una setmana com un agent actiu més de l'organisme que configura la comunitat interna del centre. Al llarg d'aquells dies infants i professorat transitaran —juntament amb les Mòniques, l'equip del centre i algunes de les artistes de l'exposició— per diverses situacions col·lectives d'aprenentatge que trencaran les lògiques tradicionals al voltant de qui en sap i qui no en sap, qui aprèn i qui ha d'ensenyar, qui és artista i qui és el públic, i quins són els espais on podem aprendre i aquells on ens ho podem passar bé.

Trama, amb Diana Rangel

Paral·lelament, els propers mesos el Santa Mònica tornarà a acollir el **projecte TRAMA** el qual, de la mà de l'artista Diana Rangel i algunes entitats del barri, entreteixirà noves formes de repensar i desaprendre relacions, valors i codis preestablerts al voltant dels estats alterats mitjançant la integració del joc i l'art com a metodologies d'intercanvi i aprenentatge.

(crear)Situacions: arts i pensament, el programa d'aprenentatge i recerca col·lectiva

Així mateix, el **programa d'arts i pensament (crear) Situacions** oferirà, un cop més, un context d'aprenentatge i recerca col·lectives que analitzarà l'exposició en curs i els seus processos de creació des del seu interior. Al seu torn, el grup de participants en el programa generarà noves situacions per aproximar-s'hi a algunes de les qüestions que el cicle expositiu planteja. Aquest cop ho farà indagant, des d'una perspectiva crítica, en qüestions com realitats paral·leles, transicions entre realitats i creuament de llindars.

Més informació:

<https://artssantamonica.gencat.cat/ca/detall/Recerca-i-experimentacio-artistica>

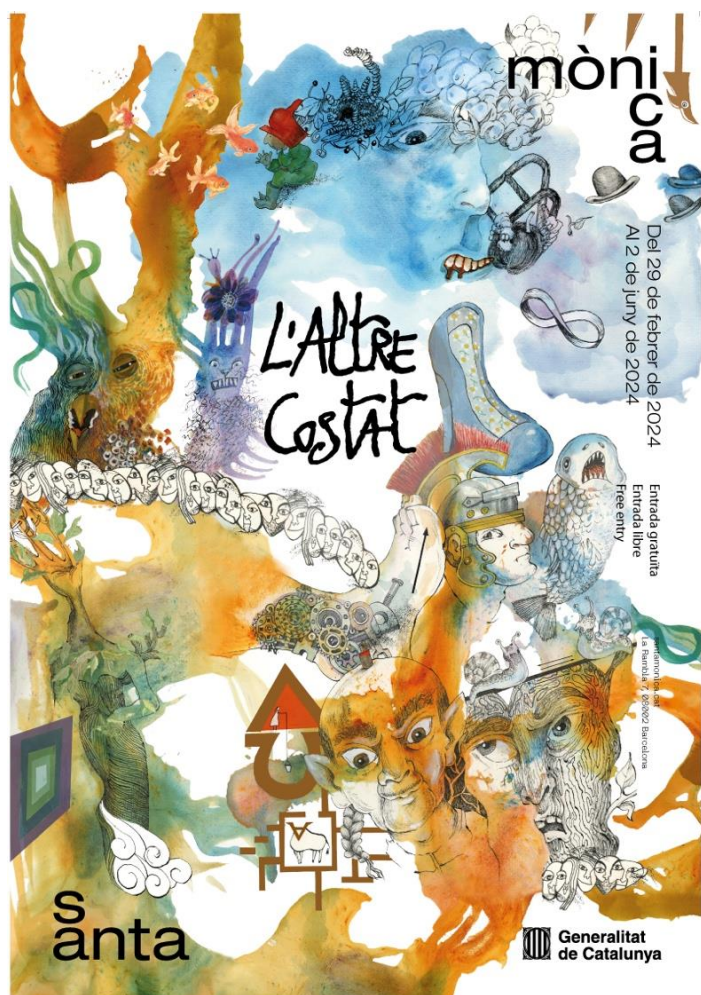
Cartell i material gràfic

Mabel Piérola és l'autora de la il·lustració que encapçala el cartell de *L'altre costat*. Una amalgama d'il·lustracions creades a propòsit de l'exposició que, amb l'estil característic de l'autora, transmeten el caràcter oníric i juganer, a la vegada que surrealista i inquietant, de la proposta i reflecteixen la idea que hi ha múltiples altres costats.

El cartell, que es podrà veure els propers mesos per tota la ciutat, vol ser també un reconeixement a la trajectòria de l'artista, que malauradament va morir el passat novembre de 2023.

Mabel Piérola (Madrid, 1952 – Albolote, 2023), il·lustradora de contes infantils i autora de nombrosos àlbums propis, es va formar en Belles Arts a Madrid i a Barcelona. Amb una carrera de més de dues dècades, va participar en exposicions arreu del món i va rebre nombroses distincions.

Descarrega la gràfica i imatges de l'exposició: bit.ly/espai-premsa-SM

Crèdits

L'ALTRE COSTAT (29.02–02.06.2024)

TAULA CURATORIAL

Ferran Utzet

Enric Puig i Punyet

DISSENY EXPOSITIU

Anna Alcubierre amb la col·laboració de Laura Salvador (Espai e)

PLANTA BAIXA

OBRA ARTÍSTICA

Iara Solano Arana, Sleepwalk Collective / འཕྲིན་ལྷན་པོ་ Usted está aquí

Idea original i producció

Iara Solano Arana

Text

Chris Brett Bailey, Iara Solano Arana, Sammy Metcalfe

Música original

Sammy Metcalfe

Disseny sonor

Damien Bazin amb Sammy Metcalfe

Disseny lumínic

Pablo Velasco amb Iara Solano

Agraïments

Camila Vecco Haddad

Pere Llobera / Record sense veu

Ajuda tècnica

Camino Llobera Lafaja

Agraïments

La web sense nom (www.wsn.cat)

Anna Irina Russell / Hincharse como

Producció

Hangar, Centre de Producció i Recerca Artística

Agraïments

La Escocesa, Perú230 i equip d'Hangar

Francesca Llopis / L'imminent... Llibre d'artista de la Francesca Llopis (1984-2024)

Ajudant de producció

Neus Masdeu

Assistència tècnica i maqueta virtual

Roger Badia Rafart

Ebanista

Carlos Santos

Generalitat
de Catalunya

mòni
santa c
à

Productor

Moebius Grans (Andreu Fàbregas, Sastres paperers, Moli de la Farga, Banyoles)

Col·laboradors

Djuna Lund, Neus Masdeu, Llapispanc, Ivette Serral, Alexia Sinobe, Isabel Casaus Ibor, Lluís Alabern, J. Sisa, Alicia Vela, Pere Llobera, Estela Bona, Dionís Escorsa, Alba Sotorra, Roger Badia, Roman Catafal, Begoña Egurbide, Paquita Planas, Ana Chwaliszewska, Vanessa Pey, Dani Jordà, Juan Carlos Escudero

Antonia Rossi i Roberto Contador / *Riu negre - Río negro*

Assessoria de disseny digital y construcció

Mercè Jara Muns

Banda sonora

Jonathan Darch

Guillaume Faure / *Echo*

Expert en intel·ligència artificial

Cyril Laurier

Creative coder

Joan Sandoval

Agraïments

Cléo Paradis, Antoni Hadzijanev i Edouard Decam

Max de Esteban / *Retòrica del silenci / 7 minuts*

Actriu

Alice Blake

Col·laboradors

Tom Mitchell i Arnaud Bayle

Domestic Data Streamers / *Hipermort*

Un assaig visual de l'equip de Domestic Data Streamers format per*

Marta Handenawer, Pol Valverde, Juan Arizti, Martina Nadal, Esteban Piacentino, Natalia Santolaria, Joana Bisbe, Lucia Bona, Ignasi Monfort, Iolanda Monsó, Maria Moreso, Nicolás Olmos, Matilde Sartori, Ivett Yunga, Marçal Cid, Axel Gasulla, Pau Ventosa, Daniel Verano, Clara Vituri, Pau Garcia, Ander Álvaro, Blanca Navarro, Irene Altaíó, Alex Johnstone, Anastasia Pukha, Andrea Grau, Santi Cros, Anton Zyrianov, Francesca Moroni, Ivett Yunga, Manon Benoit, Self Else

*L'ordre dels noms correspon a la quantitat de vegades que han estat molt a prop de la mort.

Agraïments

Karoline Hassfurter per les seves converses profundes i boniques sobre la vida i la mort

Yapci Ramos / *Parto*

Arquitectura

Miguel García

Muntatge

Carpintería Tempo

Fotografia

Mireia Deulofeu

Body Art

Catalina Sartor

**Generalitat
de Catalunya**

mòni
c
santa

Impressió i muntatge fotogràfic
Laboratoris Color EGM

Mirall
Vidres Castellà

Espai sonor
Damien Bazin

Text, veu i performance
Yapci Ramos

Agraïments
Adolf Alcañiz, Alejandro García Schnetzer y América Sánchez
A totes les dones que m'han acompanyat en el procés d'expulsió i desembaràs.

VESTUARI

Disseny
Giulia Grumi

Confecció
Giulia Grumi
Sastreria I.T.A.

Artista tèxtil
Montse Merino

Confecció upcycling
Gimena González

Sastre
Fernando Soria

Vestuari de lloguer
Singermornings Vestuari
Elis Siles

ESPAI SONOR
Damien Bazin

IL·LUSTRACIÓ CARTELL
Mabel Piérola

IL·LUSTRACIÓ PLÀNOL I SENYALÈCTICA
Mònica Molins

REGIDORIA TEATRALITZADA
Mònica Molins
Paula Guardiola
Paula Torrecilla

PERFORMERS
Lara Brown
Glòria Ros
Mauricio Sierra
Iver Zapata
Amb la col·laboració de La Caldera

CONSTRUCCIÓ

Juan Antonio Alcalá Martínez

Ángel Ajo Requena

ShowTex (Mohamed Rachid El Khalanji, Sergio Andrés Porras Jiménez, Ramon, Sanjurjo Martín, Pablo

Rafael Rodríguez Vera, Bilal El Khalanji)

Luis Ortega Tapiceros S.L. (Juan Miguel Labrada González, José Luis Martín García, Jesús Gallego de la Sacristana Muñoz)

PRIMERA PLANTA**ENTREVISTATS**

Eurídice Cabañes

Evru

Josep Maria Fericgla

Júlia Carreras Tort

Miquel Bassols

Miquel Missé

Núria Martínez-Vernis

DIRECCIÓ

Marc Tardiu

FOTOGRAFIA

David Bretones

EDICIÓ

Pepit

SO

La Fabrica de Carbon

SEGONA PLANTA

Gian Maria Tosatti / *My hart is so leeg soos 'n spieël* - Kaapstad episode

מיין הארץ איז בלאנק ווי א שפיגל - קאפע טאון עפיזאד

Studio Tosatti

Sveva Brunetti – architecte

Eugenia D'Aurelio – producció

Lodovica De Vivi – assistant manager

Jona Fierro – assistant

Responsable de la instal·lació

Patricia Albizu

Construcció

Taller d'escenografia Castells (Núria Castells i Marta Castells)

Mobiliari

Boomerang (Victor Manuel Roncancio)

Industrials

Metal·listeria i Serralleria CSR

OMSA 2000 SL (Miquel Gallen García, David Follana Vela, Luis Miguel Atencio Benitez)

Agraïments

A4 Arts Foundation

**Generalitat
de Catalunya**

**mòni
c
santa**

Galleria Lia Rumma, Milano/Napoli
FOLIO® LIGHTING

SANTA MÒNICA

Direcció

Enric Puig Punyet

Exposicions

Roger Vinent Arnau

Producció tècnica

Marina Rubio Marco

Producció d'activitats

Júlia Gutiérrez

Activitats

Eva Ruiz

Gestió econòmica

Cristina Güell i Miguel Morilla Hernández

Administració

Andreu Carreras i Novich

Comunicació i Premsa

Clara Bofill Pumarola

Mediació i Educació

Marta Gracia Valladares

Estudis i Documentació

Juanjo Gutiérrez

Web

Luis Villalón

Xarxes socials

Cesc Grau Serratusell

Fotografia

Jordi Play

Disseny gràfic

Ellen Dietrich

Edicions

Cinta Massip

MÒNIQUES (ARTISTES RESIDENTS)

Gremi de d'educació

Rosa Llop Vidal

Sara Manubens

Martí de la Malla Castillo

Gremi de digitalització

Carlos Carbonell Martínez

Marc Villanueva Mir

Miquel Berga Carreras

**Generalitat
de Catalunya**

santa mònica

Gremi d'edició

Antonis Antoniou
Carla Cánovas Puigmartí
Verónica Lahitte

Gremi d'espais

Anna Solanilla Roselló
Cristina Almunia Candela
Pedro Bennaton Diniz

Gremi de gastronomia

Laura Torres Gandía
Alexandra Laudo
Yazel Parra Nahmen

Gremi de participació

Ricardo Pérez-Hita Carrasco
Tatiana Adelaida Antoni Conesa
Laura Violeta Ospina Domínguez

Gremi de comunicació

Marta Lara Martínez
Anna Vilamú Bosch
Angela Palacios Ramírez

EQUIP DE MEDIACIÓ

MagmaCultura, SL
Ainhoa Arroyo Tomás
Elizabeth Bertolín Mercado
Sílvia Camacho Riart
Oscar Canal Vicente
Alba Coll Zapata
Raül González Carrasco
Roser Martín Ausió
Héctor Martos Avellaneda
Àngel Monlleó Marsal
Josep Francesc Valero Garcia

MUNTATGE

Grop exposicions i museografia, SL
Alejandro Aznar Sanromán
Raul Baeza Calleja
Ferran Costa Fontanet
Manuel Delgado Barruquera
Francesc Fornaguera Bau
Fco. Javier Hernandez Ruíz
Luis José Hernández Campo
Esteban Hernández
Irene Julve Nieto
Gustavo Mendoza Tempone
Ernest Montllor Nogués
Francisco Mulero Ruiz
Xesco Muñoz Casas
Francisco Muñoz Bravo
Carles Portillo Recio
Manuel Ríos Calatayud
David Segura Marfil
Ricard Sellarés Puig
Mariano Verdejo
Jaume Vila-Clarà Martin
Andrea Vergara Sanchez

IMPRESSIÓ

Uan Tu Tri
Marc Ventura
Ula Solsona

NETEJA

Mitie Facilities Services S.A.
Rosa Bajaña
Julia Barrueto
Niurki Cuevas
Sergio Sánchez Blesa
Elizabet Tipán
Lidia Toala
Lali Ventaja

SEGURETAT

SPM Seguridad
Maria Isabel Bermejo Celdrán
Juan Carlos Alba Collado
Daniel Sanchez Sánchez
Mileidys Landestoy
Fabian Arnaldo Jaeggi

MANTENIMENT

Urbia Services
José María de Santos
Marc Ferrer
Ariel Agustopa
Mohamed

IL·LUMINACIÓ

Intervento
Maria José Dominguez Vazquez
Pelayo Rodriguez Gonzalez

PINTURA

Projectes Micma, SL
Álvar Alegre Crivellés
Francisco Javier Nicolas Domingo
David Martos Álvarez
Andrés Gázquez Oronich
Carlos Roca Echevarria
Bladimir Arancibia Fuentes
Salvador Mateo Serrat
Jose Antonio Rivera Román
Ignasi Roqueta Homs
Temur Kipiani
Adolfo Aliaga Torrez

UNA PRODUCCIÓ DEL CENTRE D'ARTS SANTA MÒNICA

santa mònica

ic3c Institut Català de les
Empreses
Culturals

 Generalitat
de Catalunya

Nota de premsa

Barcelona, 28 de febrer de 2024

El Santa Mònica presenta 'L'altre costat', una exposició que explora l'inconscient i els estats alterats de consciència

- L'exposició, curada per Ferran Utzet i Enric Puig Punyet, proposa un recorregut laberíntic, immersiu i lúdic per transitar entre les obres de deu artistes locals i internacionals
- Inclou una gran instal·lació del reconegut artista italià Gian Maria Tosatti, noves produccions dels artistes Anna Irina Russell, Antonia Rossi i Roberto Contador, Domestic Data Streamers, Francesca Llopis, Guillaume Faure, iara Solano Arana (Sleepwalk collective), Max de Esteban, Pere Llobera i Yapci Ramos, i una sèrie de relats que mostren diverses perspectives sobre el trànsit als altres costats
- La il·lustradora Mabel Piérola reflecteix al cartell l'imaginari de 'L'altre costat'
- 'L'altre costat' s'inaugura el 29 de febrer i es podrà visitar al Santa Mònica fins al 2 de juny de 2024

El Santa Mònica inaugura aquest dijous 29 de febrer, a les 19h, l'exposició L'altre costat, curada per Ferran Utzet i Enric Puig Punyet, que explora l'inconscient i els estats alterats de consciència.

D'una manera intencionadament no racional, fora del llenguatge conscient i la lògica, l'exposició presenta l'altra cara de la realitat entesa com un conjunt de capes que conformen estats alterats o expandits de consciència. Les obres tracten temes com l'inconscient, els somnis i la memòria, la mort i la vida, les substàncies que alteren la percepció i la bogeria, les màscares i els miralls.

L'altre costat és una exposició per ser viscuda. A la planta baixa del centre, un recorregut laberíntic convida a circular individualment entre les obres i, fins i tot, a participar-hi fent ús del vestuari dissenyat per a l'ocasió. Una experiència immersiva i lúdica per viure l'art d'una manera sensible i immediata.

La instal·lació performativa creua les propostes artístiques d'**Anna Irina Russell, Antonia Rossi i Roberto Contador, Domestic Data Streamers, Francesca Llopis, Guillaume Faure, iara Solano Arana (Sleepwalk Collective), Max de Esteban, Pere Llobera i Yapci Ramos.**

El pis superior del centre l'ocupa la **gran instal·lació del reconegut artista Gian Maria Tosatti, *My hart is so leeg soos 'n spieël – Kaapstad episode* (El meu cor està buit com un mirall – episodi de Ciutat del Cap)**. Qui va ser el representant d'Itàlia a la Biennal de Venècia 2022, recrea ara a Barcelona la instal·lació de gran format que va fer a Ciutat del Cap el 2019, una exploració de l'apartheid i, per extensió, dels feixismes que proliferen arreu.

La mostra es completa a la primera planta amb una sèrie d'entrevistes audiovisuals a **Eurídice Cabañes, Evru, Josep Maria Fericgla, Júlia Carreras, Miquel Bassols,**

Generalitat
de Catalunya

mònica
santa c

Miquel Missé i Núria Martínez-Vernis. Set relats i un programa d'activitats relacionades que mostren diverses perspectives sobre l'altre costat: la psicoanàlisi, la digitalització, el trànsit de gènere, l'art, la màgia, la mort i la poesia conflueixen en la idea que n'hi ha molts i múltiples, d'altres costats.

L'altre costat es pot visitar al Santa Mònica fins al 2 de juny de 2024 en l'horari habitual del centre. L'entrada és gratuïta, amb aforament limitat per ordre d'arribada.

La il·lustradora Mabel Piérola, autora del cartell de 'L'altre costat'

Mabel Piérola és l'autora de la il·lustració que encapçala el cartell de *L'altre costat*. Una amalgama d'il·lustracions creades a propòsit de l'exposició que, amb l'estil característic de l'autora, transmeten el caràcter oníric i juganer, a la vegada que surrealista i inquietant, de la proposta i reflecteixen la idea que hi ha múltiples altres costats.

El cartell, que es podrà veure els propers mesos per tota la ciutat, vol ser també un reconeixement a la trajectòria de l'artista, que malauradament va morir el passat novembre de 2023.

Mabel Piérola (Madrid, 1952 – Albolote, 2023), il·lustradora de contes infantils i autora de nombrosos àlbums propis, es va formar en Belles Arts a Madrid i a Barcelona. Amb una carrera de més de dues dècades, va participar en exposicions arreu del món i va rebre nombroses distincions.

El Santa Mònica, un centre de creació col·lectiva

Amb *L'altre costat*, el Santa Mònica segueix explorant formes experimentals de curadoria. La metodologia de treball ha possibilitat que artistes, curadors i col·laboradors es trobin, donant forma col·lectivament al projecte, amb uns tempos dilatats que permeten anar descobrint a poc a poc les preocupacions i els desitjos al voltant de les preguntes formulades inicialment.

Amb aquesta forma de fer, marcada per la directriu d'Enric Puig Punyet, el Santa Mònica aposta per la creació col·lectiva, la desjerarquització institucional i abraça fórmules diverses de participació horitzontal. En total, més de quaranta artistes participen cada quatre mesos en un procés de construcció compartida, agrupats sota un tema. Al mateix temps, diversos gremis d'artistes residents, grups formats per convocatòria pública, experimenten amb les mateixes infraestructures institucionals des de les seves pràctiques artístiques, com a part addicional de la programació, amb la voluntat que el centre d'arts esdevingui un espai en constant construcció de nous significats compartits i obertura de nous interrogants.

Més informació: <https://artssantamonica.gencat.cat/ca/detall/Laltre-costat>

Tota l'actualitat relacionada amb l'exposició es pot seguir a les xarxes socials seguint el perfil [@centredartssantamonica](https://twitter.com/centredartssantamonica) o cercant l'etiqueta #Laltrecostat

Contacte Premsa

Visites per a mitjans:

Reserveu entrada a les visites premiere per a mitjans a través del següent enllaç:

bit.ly/reserva-entrades-mitjans

Contacte de comunicació i premsa:

Clara Bofill Pumarola: cbofillp@gencat.cat / +34 935 547 861 / 677 29 21 26

Santa Mònica
La Rambla, 7
08002 Barcelona
T 935 671 110
info.santamonica@gencat.cat

Entrada lliure
Horari: de dimarts a diumenges i festius d'11 h a 20.30 h;
Dilluns tancat, excepte festius

santamonica.cat

Generalitat
de Catalunya

mònica
santa c